

Fiskeridirektoratets Småskrifter

Nr. 8 — 1952.

Melding fra Fiskeridirektoratets
driftsøkonomiske undersøkelser.

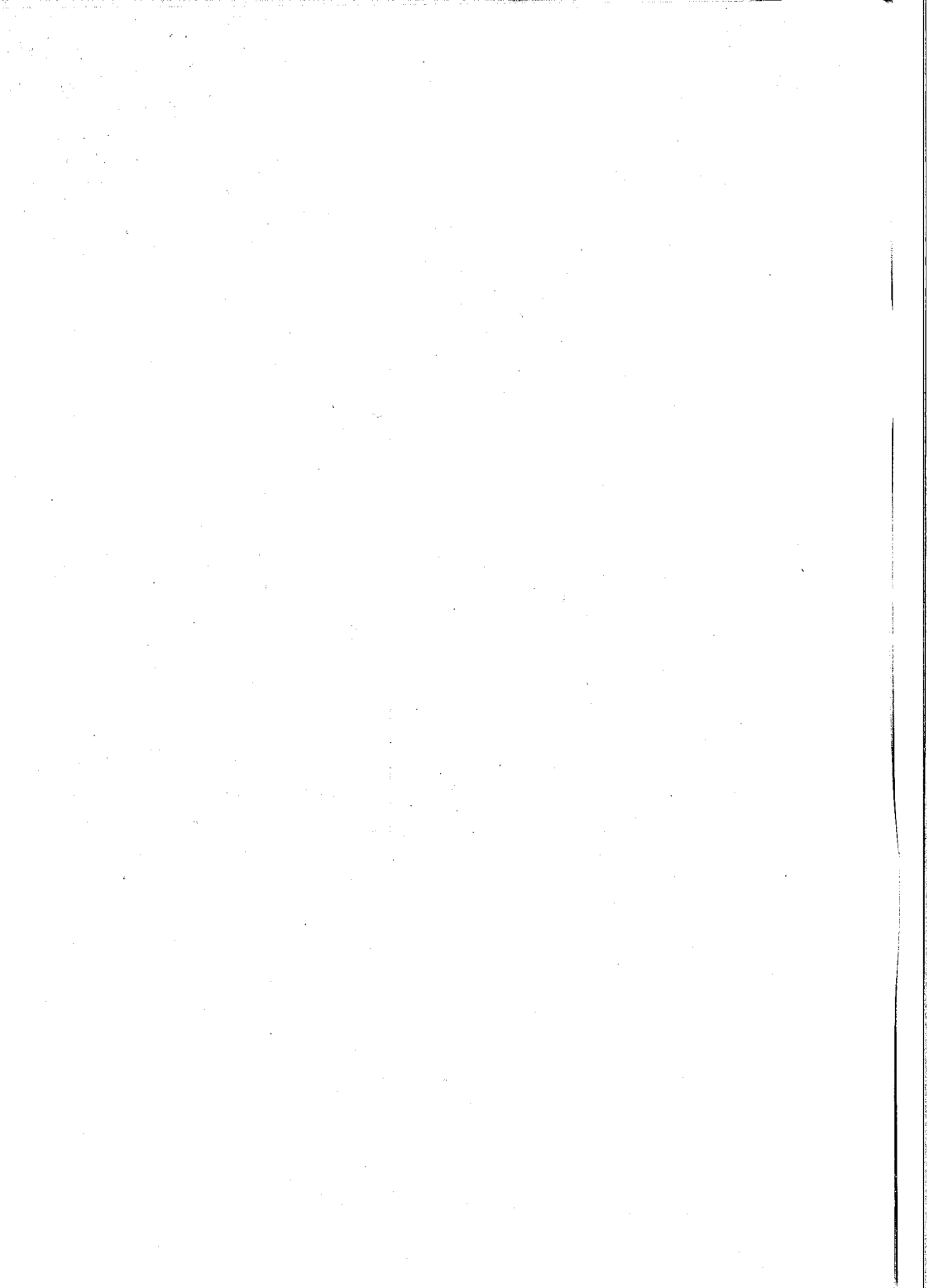
VINTERSILDFISKETS LØNNSOMHET 1952

Ved sekretær Per L. Mielte

Særtrykk av „Fiskets Gang“
nr. 39—40 1952

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI
1952

Vintersildfiskets lønnsomhet 1952.

Fiskeridirektoratet fremlegger hermed 1952-resultatene av direktoratets driftsøkonomiske undersøkelse for vintersildfisket. Undersøkelsen for 1952 er en fortsettelse av den serie årlige undersøkelser som har vært foretatt for dette sesongfiske fra og med 1941, unntatt i årene 1944—46.

Undersøkelsen er som tidligere basert på frivillig inn-sending av regnskaper direkte til Fiskeridirektoratet. Regn-skapene avgis på et spesielt oppgjørsskjema som gjennom Noregs Sildesalslag sendes til et større utvalg av farkoster. I undersøkelsen søker en å få med flest mulig farkoster, og selvsagt både gode, dårlige og middels gode resultater.

I denne melding fremlegges regnskapsresultatene for 1952 i tabell 1 (garn) og tabell 2 (snurp). Av plasshensyn er i disse to hovedtabellene ikke tatt med tidligere års driftsresultater til sammenligning. I stedet har en i oversiktstabellene 3—6 gitt tall også for 1951 og til dels for 1950 og 1949. Disse oversiktstabeller gir grunnlag for vurdering av 1952-resultatene i relasjon til resultatene i de nærmest foregående år. For øvrig vises til:

»Vintersildfiskets lønnsomhet 1940—1943« som gir fullstendige driftsresultater for årene 1941—43.

»Vintersildfiskets lønnsomhet 1947—1949« med driftsresultatene for 1947—49 og tilbakegående tall for årene 1941—43.

»Fiskets Gang« nr. 51, 1950, også utgitt som særtrykk (»Fiskeridirektoratets Småskrifter« nr. 2 — 1951), med driftsresultatene for 1950.

»Fiskets Gang« nr. 47, 1951, også utgitt som særtrykk (»Fiskeridirektoratets Småskrifter« nr. 13 — 1951), med driftsresultatene for 1951.

Deltaking og representasjon.

I 1952 omfattet undersøkelsen 474 farkoster mot 473 farkoster i 1951. Fordelingen på garnfarkoster og snurpere var slik i 1951 og 1952:

	1951	1952
Garnfarkoster	379 farkoster	376 farkoster
Snurpere	94 »	98 »
I alt	<u>473 farkoster</u>	<u>474 farkoster</u>

I følge oppgave fra Noregs Sildesalslag deltok det i 1952 1885 garnfarkoster med fangster over 100 hl. Deres samlede fangstmengde og fangstverdi utgjorde inklusive godtgjørelser for hjelpevirksomhet («boms») og frakt, henholdsvis 3 548 405 hl og kr. 58 432 426. De 376 garnfarkoster som undersøkelsen omfatter hadde i alt 733 000 hl til en verdi av kr. 12 142 168, medregnet hjelpe- og fraktgodtgjørelse. Setter en disse tallene i forhold til hverandre får en:

	I alt	I undersøkelsen	%
Antall farkoster	1.885	376	19,9
Fangstmengdehl	3.548.405	733.200	20,7
Fangstverdikr.	58.432.426	12.142.168	20,8

Dessverre har Noregs Sildesalslag ennå ikke kunnet skaffe til veie tilsvarende deltakingstall for snurperne. Deltakingen i vintersildfisket endrer seg imidlertid vanligvis ikke så meget fra år til år. Hvis en forutsetter samme deltaking i snurpefisket i 1952 som i 1951 (436 snurpere) skulle representasjonsprosenten for snurperne bli 22,5 pst. i 1952.

I alt ble det i sesongen 1952 fisket 5 335 397 hl snurpesild til en førstehandsverdi av kr. 88 804 401. Herfra må imidlertid trekkes godtgjørelse til hjelperne for å få frem hvor stort kvantum og fangstbeløp som blir igjen til snur-

perne. Dessverre foreligger det ennå ikke oppgaver over hjelpernes godtgjørelse. I 1951 utgjorde denne godtgjørelse om lag 8,5 pst. av snurpernes samlede fangster. Hvis en forutsetter samme forhold mellom snurpefangstene og godtgjørelsen i 1952 som i 1951 blir det i 1952 igjen til snurperne 4 881 888 hl til en verdi av kr. 81 256 027. De 98 snurpere som er med i den driftsøkonomiske undersøkelsen for 1952 fisket — når godtgjørelse til hjelperne er trukket fra — ialt 1 137 414 hl sild til en samlet verdi av kr. 18 434 758. Med de forutsetninger en har nevnt ovenfor skulle dermed 23,3 pst. av snurpernes fangstmengde og 22,7 pst. av deres fangstverdi være representert i undersøkelsen.

Som i 1951 og tidligere år ligger representasjonsprosenten for *fangstmengde* og *fangstverdi* høyere enn prosenten for *antall farkoster* både når det gjelder garnbåtene og snurperne. Når forskjellen mellom prosentene har vært slik, skyldes dette i første rekke at en i undersøkelsen har fått med relativt *store* farkoster og dermed gode fangster. Som eksempel kan nevnes at i 1951 var gjennomsnittslengden for alle garnfarkoster 48,9 fot og for alle snurpere 96,0 fot, mens garnfarkostene og snurperne i *undersøkelsen* hadde en gjennomsnittslengde på henholdsvis 53,1 fot og 103,4 fot. Gjennomsnittsfangstene for alle garnbåter og snurpere i det samme året var henholdsvis 1961 hl og 11 561 hl, mens tilsvarende tall for undersøkelsesmaterialet var 2610 hl og 13 579 hl.

I 1952 er denne forskjell mellom representasjonsprosentene vesentlig mindre enn den har vært de siste foregående årene. Dette skulle tyde på at en har fått med i undersøkelsen relativt flere *små* farkoster enn i tidligere år og at undersøkelsesmaterialet dermed er blitt mer representativt. Det viser seg da også at gjennomsnittslengden for garnbåtene i undersøkelsen er gått ned fra 53,1 fot i 1951 til 51,1 fot i 1952. For snurperne er nedgangen fra 103,4 fot i 1951 til 98,6 fot i 1952. Tabellen nedenfor viser hvorledes farkostene i undersøkelsen fordeler seg prosentvis på

de ulike størrelsesgrupper i 1952 sammenlignet med 1950 og 1951:

Gruppe	Garnfarkoster			Snurpere		
	1950	1951	1952	1950	1951	1952
Under 35 fot	%	%	%	%	%	%
35,0— 39,9 fot ..	2,6	0,8	1,3	—	—	—
40,0— 44,9 » ..	10,8	6,4	8,5	—	—	—
45,0— 49,9 » ..	18,9	13,7	18,9	—	—	—
50,0— 54,9 » ..	18,1	16,6	18,9	—	—	—
55,0— 59,9 » ..	14,2	20,3	19,4	—	—	—
60,0— 64,9 » ..	12,6	14,5	10,6	—	1,1	2,0
65,0— 69,9 » ..	10,5	11,3	10,4	1,8	1,1	4,1
70,0— 79,9 » ..	7,1	7,9	7,5	—	1,1	1,0
80,0— 89,9 » ..	4,5	8,2	4,5	6,2	10,6	10,2
90,0— 99,9 » ..	0,7	0,3	—	6,2	11,7	15,3
100,0— 109,9 » ..	—	—	—	23,0	13,8	23,5
110,0— 119,9 » ..	—	—	—	23,0	20,2	13,3
120,0— 129,9 » ..	—	—	—	21,2	20,2	13,3
130,0 fot og over..	—	—	—	10,6	9,6	8,2
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Gjennomsnittlig lengde, fot:</i>						
Undersøkelses- materialet	50,9	53,1	51,1	105,0	103,4	98,6
Alle farkoster	47,4	48,9	...	96,6	96,0	...

Studerer en tabellen ser en at de lavere størrelsesgrupper er vesentlig sterkere representert i 1952 enn i 1951 både for garn og for snurp. Også sammenlignet med 1950 er småfarkostene sterkere representert i 1952 når det gjel-

der snurperne, mens det er liten forskjell mellom 1950 og 1952 for garnfarkostene. Fremdeles ligger imidlertid gjennomsnittstørrelsen for båtene i undersøkelsen sannsynligvis *litt* høyere enn for samtlige farkoster på vintersildfisket, men forskjellen er i 1952 ikke så betydningsfull som tidligere.

I tabellen nedenfor har en vist de *undersøkte garnfarkostenes* prosentvise fordeling på størrelsesgrupper i 1952 og den tilsvarende fordelingen i 1951 av *alle garnfarkostene* på vintersildfisket. Dessverre foreligger ennå ikke den sistnevnte fordeling for 1952:

Gruppe	Garnfarkoster i undersøkelsen 1952 %	Alle garnfarkoster 1951 %
Under 35,0 fot	1,3	7,2
35,0—39,9 fot	8,5	12,9
40,0—44,9 »	18,9	20,9
45,0—49,9 »	18,9	22,2
50,0—54,9 »	19,4	12,8
55,0—59,9 »	10,6	10,2
60,0—64,9 »	10,4	6,2
65,0—69,9 »	7,5	3,5
70,0 fot og over	4,5	3,2
Uoppgitt lengde	—	0,9
I alt	100,0	100,0

Dersom størrelsesfordelingen av hele garnflåten i 1952 er omtrent den samme som i 1951 illustrerer tabellen at en fremdeles jevnt over har litt for store garnfarkoster med i undersøkelsesmaterialet.

Gjennomsnittsfangsten for de undersøkte garnbåter ligger i 1952 bare litt høyere enn gjennomsnittet for alle garnfarkoster. Undersøkelsesbåtene hadde således i 1952 gjennomsnittlig 1950 hl, mens gjennomsnittet for alle garnbåter var 1882 hl. Differansen — som i første rekke skyldes den nevnte forskjell i størrelsesfordelingen — er så ubetydelig at undersøkelsesmaterialet alt i alt må betegnes som meget representativt i 1952.

Også når det gjelder *snurperne* er, som nevnt ovenfor, de mindre farkoster vesentlig bedre representert i 1952 enn i 1951 og også bedre enn i 1950. Gjennomsnittsstørrelsen for snurperne i undersøkelsen gikk således ned fra 105 fot i 1950 og 103,4 fot i 1951 til 98,6 fot i 1952. Gjennomsnittet for *hele* snurpeflåten var 96,0 fot i 1951.

Snurperne i undersøkelsen fordeler seg slik i 1951 og 1952:

	1951		1952	
	Antall	%	Antall	%
Under 100 fot	37	39,4	55	56,1
100,0 fot og over	57	60,6	43	43,9
I alt	94	100,0	98	100,0
Herav dampfarkoster	8	8,5	5	5,1

Det har i tidligere år vært en svakhet ved materialet at det omfattet så relativt mange store snurpere. I 1952 ser det derimot ut som om en på dette punkt har fått ikke bare et *bedre* materiale, men til og med et *meget representativt utvalg* av snurpere. Til nærmere belysning av dette forhold gjengis i følgende tabell de *undersøkte* snurperes prosentvise fordeling etter størrelse i 1952 sammenlignet med den tilsvarende fordeling for *alle* snurpere i 1951:

Gruppe	Snurpere i undersøkelsen 1952 %	Alle snurpere 1951 %
Under 50 fot	—	2,5
50,0— 59,9 fot	2,0	2,8
60,0— 69,9 »	5,1	5,1
70,— 79,9 »	10,2	10,3
80,0— 89,9 »	15,3	16,7
90,0— 99,9 »	23,5	18,8
100,0—109,9 »	13,3	17,4
110,0—119,9 »	13,3	15,6
120,0—129,9 »	8,2	5,5
130,0 fot og over	9,1	5,1
Uoppgitt	—	0,2
I alt	100,0	100,0

Dersom størrelsesfordelingen av hele snurperflåten i 1952 ikke avviker større fra fordelingen i 1951 bekrefter tabellen at snurperne i undersøkelsen størrelsesmessig representerer snurperflåten godt, dog med en svak tendens til *litt* for store farkoster.

Med de forutsetninger en innledningsvis har gjort med hensyn til antall snurpere i 1952, deres fangstmengde og fangstverdi, skulle gjennomsnittlig fangstmengde for hele snurperflåten utgjøre om lag 11 200 hl i 1952, mens snurperne i undersøkelsen gjennomsnittlig fisket 11 608 hl.

Det som er nevnt ovenfor kan sammenfattes slik at representasjonen i 1952 er meget god, både for garnfarkostene og for snurperne. For garnfarkostene viser dog gjennomsnittsbåten i undersøkelsesmaterialet *litt* for godt resultat sammenlignet med gjennomsnittet for alle garnfarkoster. Hvis de forutsetninger en har gjort om deltakingen i snur-

Tabell 1.

Vintersildfisket 1952. Regnskapsresultater. Garnfarkoster.

	Drivgarn				Settegarn					Kombinert garnfiske				Alle garnfarkoster under ett
	I	II	III	Alle	I	II	III	IV	Alle	I	II	II	Alle	
	Under 45,0 fot	45,0 til 54,9 fot	55,0 f. og over		Under 35,0 fot	35,0 til 39,9 fot	40,0 til 44,9 fot	45,0 f. og over		Under 45,0 fot	45,0 til 54,9 fot	55,0 f. og over		
1. Antall fark. i undersøk.	32	75	99	206	4	21	31	13	69	22	55	24	101	376
2. Gjennomsn. lengde i fot	41,0	50,3	62,7	54,8	30,0	37,1	42,7	49,1	41,5	40,6	48,9	62,1	50,2	51,1
3. Gjennomsn. antall HK	29	42	75	56	12	17	28	35	25	27	39	63	42	46
4. Antall mann i alt	203	624	960	1 787	16	99	164	84	363	127	381	198	706	2 856
5. Ant. mann (lottakere) pr. farkost	6,3	8,3	9,7	8,7	4	4,7	5,5	6,5	5,3	5,8	6,9	8,2	7,0	7,6
<i>Gjennomsnitt pr. farkost:</i>														
<i>Oppgjør:</i>														
6. Fangstmengde, hl	763	1 746	2 737	2 070	159	608	1 186	1 546	1 018	1 745	2 300	2 983	2 341	1 950
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
7. Fangstverdi	12 796	29 374	46 012	34 795	2 358	8 944	17 647	23 074	15 134	27 717	36 914	48 897	37 758	31 983
8. Andre inntekter	80	204	568	359	—	149	95	114	110	144	469	256	348	310
9. Inntekter i alt (bruttof.)	12 876	29 578	46 580	35 154	2 358	9 093	17 742	23 188	15 244	27 861	37 383	49 153	38 106	32 293
10. Fellesutgifter	465	1 434	2 195	1 649	180	235	637	1 559	662	946	1 895	2 630	1 863	1 525
<i>Herav:</i>														
a) Brensel- og smøreolje m. v.	355	923	1 613	1 166	180	222	593	1 339	597	789	1 581	2 233	1 564	1 168
b) Proviant	56	291	301	259	—	5	41	195	56	70	221	34	143	191
c) Garnsk. og redsk.tap	8	40	63	46	—	—	—	9	2	50	32	250	88	49
d) Diverse	46	180	218	178	—	8	3	16	7	37	61	113	68	117
11. Delingsfangst	12 411	28 144	44 385	33 505	2 178	8 858	17 105	21 629	14 582	26 915	35 488	46 523	36 243	30 768
<i>Herav får:</i>														
12. Farkosten	3 004	8 134	12 916	9 635	214	1 196	2 857	3 374	2 295	5 033	7 878	11 538	8 128	7 883
13. Redskapene	3 587	6 923	11 274	8 496	982	3 215	5 661	7 224	4 941	7 940	10 788	12 515	10 578	8 403
14. Mannskapet	5 820	13 087	20 195	15 374	982	4 447	8 587	11 031	7 346	13 942	16 822	22 470	17 537	14 482
15. Som gir mannslott (14:5)	924	1 577	2 082	1 767	246	946	1 561	1 697	1 386	2 404	2 438	2 740	2 505	1 906
16. Utgifter til felles prov. pr. mann	64	66	103	87	—	77	76	102	78	156	142	197	157	104
17. Netto mannslott	860	1 511	1 979	1 680	246	869	1 485	1 595	1 308	2 248	2 296	2 543	2 348	1 802
<i>Spesielle utgifter i anledning sesongen:</i>														
18. Brensel- og sm.olje m.v.	842	1 322	2 051	1 599	180	376	701	1 347	693	1 091	1 675	2 258	1 687	1 458
19. Redskapsutgifter	3 422	7 260	8 378	7 204	500	1 273	2 325	2 296	2 002	4 112	5 564	6 991	5 558	5 922
20. Disse utg. tilsammen ..	4 264	8 582	10 429	8 803	680	1 649	3 026	3 643	2 695	5 203	7 239	9 249	7 245	7 380
<i>Redskapsutstyret:</i>														
21. Antall garn	36	55	84	66	23	33	47	48	41	70	91	119	93	69
22. Verdi av garn med tilhørende utstyr da sesongen tok til, i alt pr. farkost, kr.	9 630	14 537	22 188	17 452	2 325	6 173	9 121	8 371	7 679	14 248	21 129	26 869	20 994	16 634
23. Gjennomsn. pr. garn, kr.	268	264	264	264	101	187	194	174	187	204	232	226	226	241
<i>Fiskets varighet:</i>														
24. Fiskets varighet i døgn ¹⁾	47	49	54	51	32	30	38	38	42	36	65	66	63	52
25. Antall fangstdøgn	13	16	18	17	5	9	12	16	12	24	23	24	24	18
26. Netto manns. pr. uke ²⁾ kr	128	216	257	231	54	203	274	266	254	242	244	283	253	243
<i>Prosenttall:</i>														
27. Bruttofangst	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
28. Fellesutgifter	3,6	4,8	4,7	4,7	7,6	2,6	3,6	6,7	4,3	3,4	5,1	5,4	4,9	4,7
29. Delingsfangst	96,4	95,2	95,3	92,4	92,4	96,4	96,4	93,3	95,7	96,6	94,9	94,6	95,1	95,3
30. Til farkosten	23,3	27,5	27,7	27,4	9,2	13,2	16,1	14,5	15,1	18,1	21,1	23,5	21,3	24,4
31. Til redskapene	27,9	23,4	24,2	24,2	41,6	35,3	31,9	31,2	32,4	28,5	28,8	25,4	27,8	26,0
32. Til mannskapet	45,2	44,3	43,4	43,7	41,6	48,9	48,4	47,6	48,2	50,0	45,0	45,7	46,0	44,9
33. Brensel- og sm.olje m.v.	6,5	4,9	4,4	4,5	7,6	4,1	4,0	5,8	4,6	3,9	4,5	4,6	4,4	4,5
34. Redskapsutgifter	26,6	24,5	18,0	20,5	21,2	14,0	13,1	9,9	13,1	14,8	14,5	14,2	14,6	18,4
35. Disse utg. tils. (33+34)	33,1	29,0	22,4	25,0	28,8	18,1	17,1	15,7	17,7	18,7	19,0	18,8	19,0	22,9

¹⁾ Fra lottmannskapet kom ombord til det avmønstreret. ²⁾ Etter fratrukk av utgifter til fellesproviant. (16).

pefisket i 1952 holder stikk, gjør det samme forholdet seg gjeldende også for snurperne.

Regnskapstabellenes form.

Tabellene for 1952 er utarbeidet på samme måte som for 1950 og 1951. I »Fiskets Gang« nr. 51/1950 (særtrykk: »Fiskeridirektoratets Småskrifter« nr. 2/1951) er oppstillingen av tabell 1 og 2 beskrevet mer inngående. En skal her bare nevne hovedtrekkene:

Tabell 1. Tabellen viser regnskapsresultatene for *garnfarkostene* i 1952.

Punkt 1—5 gir en kort karakteristikk av undersøkelsesmaterialet.

Punkt 6—17 viser oppgjøret. Oppgave over fordelingen av delingsfangsten på alle de tre kategorier »farkost«, »redskap« og »mannskap« forelå ikke for samtlige farkoster. Der slike oppgaver manglet, er fordelingen beregnet. — Proviantutgifter er oppført både i punkt 10 b og i punkt 16. Det kommer av at dekningsmåten for proviantutgiftene er så uensartet. Oftest betaler mannskapet provianten i fellesskap uten at farkosten deltar i utgiften — proviantutgiftene kommer da med i punkt 16 som et fratrekk fra mannsloppen. I blant er imidlertid proviantutgiftene utgifter for farkost og mannskap i fellesskap, i så fall føres proviantutgiftene i punkt 10 b. Proviantutgifter som hver mann måtte ha særskilt kommer derimot ikke med i regnskapet i det hele tatt.

I punkt 18 og 19 er oppført henholdsvis utgifter i alt til brensel- og smørolje m. v., samt redskapsutgifter i alt, uten hensyn til dekningsmåten. Redskapsutgiftene omfatter alle utgifter før og under sesongen til nyanskaffelser og vedlikehold av redskap, uten omsyn til hvem som eier redskapene. Grovt regnet antas den årlige nyanskaffelse av redskap å tilsvare årets tap og forringelse.

Punkt 21—23 gir opplysning om redskapsutstyret, og i punkt 24—26 er fiskets varighet og netto mannslopp pr. uke gjengitt. På spørreskjemaet ble fiskets varighet defi-

nert som tidsrommet fra den dag lott-mannskapet ble beordret å være ombord til den dag det reiste hjem. Utover tidsrommet fra lottakerne kom ombord til de avmønstrer, har en derfor ikke opplysning om anvendt arbeidstid som må tilregnes vintersildfisket. Den tid som nyttes til forberedelser før fisket og til avsluttende arbeid etter fisket kan selvsagt variere sterkt fra mann til mann.

Sist i tabellen er i likhet med tidligere år regnet ut enkelte hovedposter i prosent av bruttofangsten.

Størrelsesgruppene i 1952 er de samme som tidligere. Gruppe I av settegarn (»Under 35,0 fot«) som i 1951 kun omfattet 2 regnskaper og derfor ikke ble tatt med i regnskapstabellen, er i år kommet inn i tabellen igjen.

Tabell 2. I denne tabell er *snurpernes* regnskapsresultater gjengitt.

Motorsnurperne er som i 1951 fordelt på to størrelsesgrupper: »Under 100,0 fot« og »100,0 fot og over«. Dampsnurperne er som i tidligere år utskilt som egen gruppe.

Tabellen er stilt opp på samme måte som i 1951, bortsett fra at godtgjørelse til hjelpere (»boms«) i 1952 på forhånd er trukket fra i bruttofangsten, mens denne godtgjørelse tidligere gikk inn i tabellen som fellesutgift. Når en har gjort denne forandring er det for å få oppgaveskjemaene og regnskapstabellene mer i samsvar med den vanlige oppgjørsmåte. I tabellen har en i år tatt med opplysning om antall nøter (punkt 32).

I punkt 24—31 er vintersildsesongens andel av rederiets årskostnader oppgitt. (Tilsvarende opplysninger har en ikke for garnfarkostene). Da det er nyttet beregninger i noen utstrekning, blir denne del av tabellen ikke fullt så utsagnskraftig som tabellen ellers. Bare vel 80 pst. av snurperne i materialet ga opplysning om årskostnadene, og det må antas at tallene til dels er gitt etter skjønn. På grunnlag av de tall en mottok er kostnadene beregnet for resten av snurperne i undersøkelsen. Der oppgaveskjemaene ga opplysning om årskostnadene i alt, uten å angi vintersild-

sesongens andel av disse, har en henregnet halvparten av årskostnadene til vintersildfisket.

En bør være merksam på at vanlig verdiforringelse av nøtene ikke er med i tabellene, da regnskapskjemaene ikke gir tilfredsstillende nok opplysninger til det. Direktoratet har imidlertid utført en skjematisk beregning av verdiforringelsen. En har da gått frem slik at en fra de oppgitte tall over nyanskaffelser av nøter har trukket årets redskapstap og -skade. Beregningsmetoden forutsetter da at den redskapsmasse som ble anskaffet til fisket tilsvarte verdiforringelsen + redskapstapene og skadene, m. a. o. at redskapsmassen er like stor fra år til år. Riktigheten av en slik forutsetning kan selvsagt diskuteres, men en antar at de feil som eventuelt er oppstått ved denne beregningsmetoden likevel ikke er så store, slik som redskapssituasjonen lå an i det tidsrom som har interesse i denne sammenheng. De tall en da kommer frem til gjør selvsagt heller ikke krav på å vise annet enn størrelsesordenen av den verdiforringelse som ikke er kommet med i tabellene:

Motor, under 100,0 fot . . .	kr. 5.500	i gjennomsn. pr. farkost		
Motor, 100,0 fot og over . . .	» 11.000		—»—	—»—
Motor, alle	» 7.800		—»—	—»—
Damp og motor under ett	» 7.300		—»—	—»—

For damperne, der en bare har med 5 farkoster i undersøkelsen, blir en slik beregning så usikker at en har unnlatt å oppgi den beregnede verdiforringelse for denne gruppe særskilt.

Driftsresultatene for 1952:

Av tabell 1 framgår at av garnfarkostene hadde de kombinerte garnbåter klart størst fangstmengde og høyest netto mannslott. En sammenligning mellom driverne og settegarnsfarkostene viser at settegarnsfarkostene mellom 35 og 45 fot med hensyn til fangstmengde og netto mannslott gjennomsnittlig gjorde det vel så godt som drivere på

samme størrelse, mens drivere over 45,0 fot til gjengjeld i det store og hele kunne oppvise betydelig bedre resultater enn like store settegarnsfarkoster. Settegarnsfarkostene under 35 fot gjorde det uten sammenligning dårligst av alle.

Tar en omsyn til de kombinertes lange og settegarnsfarkostenes korte driftstid og sammeligner netto mannslott *pr. uke* blir bildet til dels et annet. De største kombinerte garnfarkostene har fremdeles høyest lott — kr. 283 *pr. uke* —, men de større settegarnsbåtene ligger ikke langt etter med om lag kr. 270 *pr. uke*. De største driverne har kr. 257 *pr. uke* og først deretter kommer de mellomstore og mindre kombinerte med vel kr. 240 *pr. uke*. De mellomstore drivere og settegarnsbåter hadde henholdsvis kr. 216 og kr. 203 *pr. uke*, de minste driverne kr. 128 *pr. uke*, mens ukeløtten på de minste settegarnsbåtene ikke ble mer enn kr. 54.

Settegarnfisket har i de senere år sviktet sterkt og driftsresultatene for settegarnsfarkostene har i årene 1950 og 1951 ikke på langt nær vært så gode som for de andre garnfarkostene. I 1952 er driftsresultatene for de minste settegarnsfarkostene enda dårligere enn i de nærmest foregående år, mens settegarnsfarkostene over 35,0 fot gjennomsnittlig har oppnådd bedre resultat enn i 1950 og 1951. En må her nevne at driftsresultatene for de større settegarnsbåter var meget ujevne i 1952. De fleste av disse båtene fikk ikke stort bedre utbytte enn i de to årene før, men et mindre antall båter fikk til dels meget gode fangster og lotter. Det er resultatene for disse båtene som i første rekke bidrar til å trekke gjennomsnittstallene for 1952 sterkt opp.

Tabell 1 viser også at fangstmengde og netto mannslott varierer i takt med farkoststørrelsen.

Snurperne (tabell 2) hadde vesentlig større fangstmengde og fangstinntekt enn garnfarkostene. En må her huske på at snurperne jevnt over er meget større farkoster enn garnfarkostene og at deres driftstid oftest er lengre. Det var stor forskjell i fangstmengde og driftsresultat mellom de to størrelsesgrupper »under 100,0 fot« og »100,0 fot og

over« i den sistnevnte gruppes favør. Dampsnurperne oppnådde omtrent samme fangstresultater som motorsnurperne over 100 fot.

Netto mannslott i snurpergruppen »100,0 fot og over« lå om lag 1.800 kroner høyere enn i gruppen »Under 100,0 fot« (kr. 4479 mot kr. 2653). En sammenligning mellom den garngruppe som hadde høyest mannslott (kombinerte garnfarkoster over 55,0 fot) og gruppen for de minste snurperne viser en forskjell i den sistnevnte gruppes favør på bare vel kr. 100 (kr. 2653 mot kr. 2543).

Netto mannslott *pr. uke* ble gjennomsnittlig kr. 402 for snurpere over 100 fot, og kr. 258 i gjennomsnitt for snurpere under 100 fot. Både de største kombinerte garnfarkostene og de største settegarnsfarkostene hadde større netto ukelott enn de minste snurperne. Her må en imidlertid være merksam på at proviantutgifter i større utstrekning trekkes fra før deling på snurperne enn på garnbåtene, slik at garnfiskerne av sine ukelotter må holde seg en del proviant selv, noe som fiskerne på snurperne oftest slipper.

I tabell 3—6 er hovedresultatene for 1952 sammenlignet med resultatene for de nærmest foregående årene. Når en sammenligner resultatene i 1952 med tidligere års resultater må en være merksam på det før nevnte forhold at undersøkelsen i år omfatter forholdsvis flere småfarkoster enn tidligere. Undersøkelsesresultatene er derfor mer representativ i år, mens de tidligere har vært noe for *gode* sammenlignet med hele vintersildflåten.

I tabell 3 er bruttofangst, fellesutgifter og delingsfangstens fordeling på farkost, redskap og mannskap i 1952 sammenlignet med de tilsvarende opplysninger for 1951. *Stort sett* kan en si at bruttofangst og delingsfangst var noe mindre i 1952 enn i 1951 både for garnfarkoster og for snurpere, men endringene fra 1951 er nokså forskjellig for de ulike grupper som undersøkelsesmaterialet er inndelt i. Driverne, de minste settegarnsbåtene (under 35 fot), de største kombinerte garnfarkoster (55 fot og over), dampsnurperne og de minste motorsnurperne (under 100 fot)

fikk således *mindre* bruttofangst (og delingsfangst) enn året før. De farkoster som *økte* bruttofangsten fra året før var settegarnsbåtene over 35 fot, de kombinerte garnfarkoster under 45 fot, samt motorsnurperne over 100 fot.

På de kombinerte garnfarkostene *øker* drivgarnenes prosentdel av farkostens samlede antall garn sterkt med farkoststørrelsen. Dette betyr at jo større de kombinerte garnfarkostene er, jo større betydning har drivgarnfisket for dem. Ovenfor nevnte en at driverne hadde *mindre* bruttofangst og settegarnfarkostene (bortsett fra de aller minste settegarnsbåtene) *større* bruttofangst enn i 1951. Drivgarnfisket var altså i det store og hele litt dårligere, og settegarnfisket litt bedre enn i 1951. Når dette var forholdet, var det naturlig at bruttofangsten også for de *største kombinerte* fartkostene i 1952 ble mindre enn i året før, mens de *mindre kombinerte* farkostene forbedret sitt resultat sammenlignet med det foregående året.

Skjønt driverne, de største kombinerte garnfarkostene, dampsnurperne og motorsnurperne under 100 fot oppnådde lavere bruttofangst enn i 1951, lå denne likevel til dels vesentlig høyere enn i 1950. For de ganske små settegarnsbåtene (under 35,0 fot) var dog bruttofangsten i 1952 den laveste siden undersøkelsen ble satt i gang i 1941.

Mannskapetets andel av bruttofangsten utgjorde på garnfarkostene 47 pst. i 1952 mot 46 pst. i 1950 og 1951. På snurperne utgjorde mannskapsparten 32 pst. av delingsfangsten som i 1951.

Tabell 4 viser *netto mannslott* for årene 1949—1952. Tallene varierer omtrent i takt med bruttofangsten. Det er således nedgang i netto mannslott sammenlignet med 1951 for alle grupper hvor bruttofangsten var mindre enn i 1951, mens de andre gruppene viser *økning*.

Enda *netto mannslott* i enkelte grupper var mindre i 1952 enn i 1951, var lottene større enn i 1950 i samtlige grupper unntatt i minste settegarngruppe, og i det store og hele også større enn i 1949. De minste settegarnsbåtene hadde derimot den laveste *netto mannslott* siden denne undersøkelsen begynte i 1941.

Tabell 2.

Vintersildfisket 1952, Regnskapsresultater. Smørpøve.

	Damp- far- koster	Motorfarkoster			Damp og motor under ett
		Under 100,0 fot	100,0 fot og over	Alle	
1. Antall farkoster i undersøkelsen	5	55	38	93	98
2. Gjennomsnittlig lengde i fot	125,6	83,9	116,4	97,2	98,6
3. Gjennomsnittlig antal HK	364	155	354	236	243
4. Antall mann i alt	109	1 068	793	1 861	1 970
5. Antall mann pr. farkost	21,8	19,4	20,9	20,0	20,1
6. Herav lottakere pr. farkost	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0
<i>Gjennomsnitt pr. farkost:</i>					
<i>Oppgjør:</i>					
7. Fangstmengde ¹⁾	14 587	8 737	15 367	11 446	11 606
8. Fangstverdi ¹⁾	237 036	145 556	243 263	185 479	188 110
9. Andre inntekter	13 607	4 075	8 077	5 710	6 113
10. Inntekter i alt (bruttofangst)	250 643	149 631	251 340	191 189	194 223
11. Fellesutgifter	5 462	3 557	6 629	4 812	4 845
Herav:					
a) Stuerthyre	4 899	2 664	4 867	3 564	3 632
b) Landslott	—	54	40	49	46
c) Telet, telegrammer m. v.	205	118	181	144	147
d) Assurance av fangst og proviant	254	307	753	489	477
e) Annet	104	414	788	566	543
Delingsfangst	245 181	146 074	244 711	186 377	189 378
Herav får:					
13. Farkosten og redskapene (rederiet)	166 992	98 317	166 713	126 264	128 342
14. Mannskapet i alt	78 189	47 757	77 998	60 113	61 036
15. Mannslott (14 : 6)	4 887	2 985	4 875	3 757	3 815
16. Utgifter til felles proviant pr. mann	412	332	396	358	361
17. Netto mannslott	4 475	2 653	4 479	3 399	3 454
<i>Rederiets spesielle sesongutgifter:</i>					
18. Brenselolje, smøreolje, kull og annet til maskinen	23 643	6 972	12 136	9 082	9 825
19. Redskapstap og redskapsskade	6 841	5 298	7 809	6 324	6 350
20. Annet vedlikehold av redskap	15 095	4 319	8 747	6 128	6 586
21. Ekstralotter, hyrer, lønning	44 539	20 762	39 800	28 541	29 357
22. Diverse	2 090	1 724	2 401	2 001	2 005
23. Disse utgifter i alt (18—22)	92 208	39 075	70 893	52 076	54 123
<i>Vintersildsesongens andel av rederiets årskostnader:</i>					
24. Vedlikehold av farkost med utstyr	19 500	9 609	19 810	13 777	14 069
25. Dekks- og maskinrekvisita	7 300	1 813	3 861	2 650	2 887
26. Renter av gjeld	2 750	2 290	3 936	2 963	2 952
27. Forsikring av farkost	4 250	3 345	5 803	4 344	4 344
28. Forsikring av redskap	1 800	1 082	1 333	1 185	1 216
29. Avskrevet på farkost m/ utstyr	8 875	8 852	18 814	12 922	12 716
30. Diverse	2 325	2 290	3 595	2 823	2 798
31. Disse kostnader i alt (24—30)	46 800	29 281	57 152	40 669	40 982
<i>Redskapsutstyret:</i>					
32. Antall nøter	3,4	2,5	3,2	2,8	2,8
33. Verdi av redskaper med tilhørende utstyr da sesongen tok til	69 000	52 991	68 026	59 134	59 638
34. Verdi av notbåter og lettbåter	27 400	24 633	27 142	25 658	25 747
<i>Fiskets varighet:</i>					
35. Fiskets varighet i døgn ²⁾	78	72	78	74	74
36. Antall fangstdøgn	12	14	15	15	15
37. Nettolott pr. mann pr. uke ³⁾	402	258	402	322	327
<i>Prosenttall:</i>					
38. Bruttofangst	% 100,0	% 100,0	% 100,0	% 100,0	% 100,0
39. Fellesutgifter	2,2	2,4	2,6	2,5	2,5
40. Delingsfangst	97,8	97,6	97,4	97,5	97,5
41. Til farkosten og redskapene (rederiet)	66,6	65,7	66,4	66,1	66,1
42. Til mannskapet	31,2	31,9	31,0	31,4	31,4
43. Olje og annet til maskinen	9,4	4,7	4,8	4,8	5,1
44. Redskapsutgifter	8,7	6,4	6,6	6,5	6,7
45. Hyrer m.v.	17,8	13,9	15,8	14,9	15,1
46. Diverse	0,9	1,1	1,0	1,0	1,0
47. Disse utgifter tils. (43—46)	36,8	26,1	28,2	27,2	27,9

1) Etter fratrekk av godtgjørelse til hjelpere (boms®).

2) Fra lottmannskapet kom ombord, til det avmønstret. 3) Etter fratrekk av utgifter til fellesproviant (16).

Tabell 3.

Vintersildfisket 1951 og 1952. Bruttoinntekt, fellesutgifter og fordeling.

Gjennomsnitt pr. farkost.

	1951					
	Bruttofangst	Fellesutgifter	Delingsfangst	Av delingsfangsten tilfalt		
				Farkost	Redskap	Mannskap
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Drivgarn:</i>						
Under 45,0 fot	12 942	597	12 345	3 210	3 210	5 925
45,0—54,9 fot	34 025	900	33 125	9 318	8 122	15 685
55,0 fot og over	63 450	1 712	61 738	19 200	15 496	27 042
Alle	53 795	1 458	52 337	16 001	13 093	23 243
<i>Settegarn:</i>						
Under 35,0 fot	2 869	237	2 632	277	1 186	1 169
35,0—39,9 fot	5 762	310	5 452	747	1 968	2 737
40,0—44,9 fot	11 397	758	10 639	1 692	3 798	5 149
45,0 fot og over	13 899	931	12 968	2 231	4 344	6 393
Alle	10 974	720	10 254	1 664	3 570	5 020
<i>Kombinert garnfiske:</i>						
Under 45,0 fot	23 733	1 220	22 513	3 766	7 380	11 367
45,0—54,9 fot	35 342	2 042	33 300	7 327	10 156	15 817
55,0 fot og over	49 655	2 055	47 600	11 790	13 680	22 130
Alle	36 754	1 890	34 864	7 777	10 520	16 567
<i>Alle garnfarkoster under ett</i>	39 837	1 461	38 376	10 484	10 396	17 496
<i>Snurpenot.¹⁾</i>						
Dampfarkoster	309 785	7 370	302 415	205 642		96 773
Motorfarkoster under 100,0 fot	161 121	3 639	157 482	105 047		52 435
Motorfarkoster 100,0 fot og over	238 164	6 450	231 714	157 509		74 205
Alle motorfarkoster	205 017	5 240	199 777	134 938		64 839
Damp og motor under ett	213 934	5 422	208 512	140 955		67 557

¹⁾ Godtgjørelse til hjelpere («boms») er fratrukket i bruttofangsten.

	1952					
	Bruttofangst	Fellesutgifter	Delingsfangst	Av delingsfangsten tilfalt		
				Farkost	Redskap	Mannskap
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Drivgarn:</i>						
Under 45,0 fot	12 876	465	12 411	3 004	3 587	5 820
45,0—54,9 fot	29 578	1 434	28 144	8 134	6 923	13 087
55,0 fot og over	46 580	2 195	44 385	12 916	11 274	20 195
Alle	35 154	1 649	33 505	9 635	8 496	15 374
<i>Settegarn:</i>						
Under 35,0 fot	2 358	180	2 178	214	982	982
35,0—39,9 fot	9 093	235	8 858	1 196	3 215	4 447
40,0—44,9 fot	17 742	637	17 105	2 857	5 661	8 587
45,0 fot og over	23 188	1 559	21 629	3 374	7 224	11 031
Alle	15 244	662	14 582	2 295	4 941	7 346
<i>Kombinert garnfiske:</i>						
Under 45,0 fot	27 861	946	26 915	5 033	7 940	13 942
45,0—54,9 fot	37 383	1 895	35 488	7 878	10 788	16 822
55,0 fot og over	49 153	2 630	46 523	11 538	12 515	22 470
Alle	38 106	1 863	36 243	8 128	10 578	17 537
<i>Alle garnfarkoster under ett</i>	32 293	1 525	30 768	7 883	8 403	14 482
<i>Snurpenot.¹⁾</i>						
Dampfarkoster	250 643	5 462	245 181	166 992		78 189
Motorfarkoster	149 631	3 557	146 074	98 317		47 757
Motorfarkoster 100,0 fot og over	251 340	6 629	244 711	166 713		77 998
Alle motorfarkoster	191 189	4 812	186 377	126 264		60 113
Damp og motor under ett	194 223	4 845	189 378	128 342		61 036

¹⁾ Godtgjørelse til hjelpere («boms») er fratrukket i bruttofangsten.

For lettere å kunne sammenligne mannsloppen fra redskapsklasse til redskapsklasse og fra år til år, tar en med en figur (se s. 28) som viser netto mannslopp i de årene undersøkelsen har pågått. For ikke å overlesse figuren er de enkelte størrelsesgrupper av farkoster ikke tatt med. For garnfarkostene i årene 1942—43 gjelder figuren lottene før mannskapets fellesproviant er trukket fra, garnfarkoste-

Tabell 4. *Netto mannslopp¹⁾ 1949—1952.*
Gjennomsnitt pr. farkost.

	1949	1950	1951	1952
	kr.	kr.	kr.	kr.
<i>Drivgarn:</i>				
Under 45,0 fot	399	658	1 085	860
45,0—54,9 fot	692	1 081	1 987	1 511
55,0 fot og over	1 559	1 563	2 771	1 979
Alle	1 308	1 411	2 550	1 680
<i>Settegarn:</i>				
Under 35,0 fot	773	378	286	246
35,0—39,9 fot	1 053	523	496	869
40,0—44,9 fot	1 076	949	877	1 485
45,0 fot og over	1 516	1 161	950	1 595
Alle	1 198	879	837	1 308
<i>Kombinert garnfiske:</i>				
Under 45,0 fot	1 714	1 488	1 802	2 248
45,0—54,9 fot	1 645	1 825	2 196	2 296
55,0 fot og over	1 919	2 019	2 611	2 543
Alle	1 800	1 861	2 254	2 348
<i>Alle garnfarkoster under ett</i>	1 368	1 402	2 226	1 802
<i>Snurpenot:</i>				
Dampfarkoster	2 209	3 106	5 677	4 475
Motorfarkoster under 100,0 fot		2 499	3 022	2 653
Motorfarkoster 100,0 fot og over		3 028	4 298	4 479
Alle motorfarkoster	2 295	2 801	3 757	3 399
Damp og motor under ett ..	2 286	2 830	3 923	3 454

¹⁾ Etter fratrekk av utgifter til fellesproviant.

nes kurver for disse to årene ligger derfor litt for høyt i forhold til i de andre år.

Redskapsutgiftene er garnfiskernes største utgiftspost. I tabell 5 er redskapsarten sammenlignet med de samlede redskapsutgifter. Posten »Redskapsutgifter« omfatter som før nevnt alle utgifter før og under fisket til nyanskaffelser og vedlikehold av redskaper.

Tabellen viser i forhold til foregående år økning i redskapsutgifter for drivgarnsfiskerne. På drivere under 55 fot er økningen betydelig. Da til dels redskapsparten samtidig er redusert, ble det i 1952 bare liten eller ingen »netto redskapspart« igjen på de mindre driverne. På de større driverne ble også »netto redskapsparten« vesentlig mindre enn i 1951.

På settegarnsfarkostene var redskapsutgiftene som i 1951 svært små. Som nevnt i »Vintersildfiskets lønnsomhet 1951« kan de små redskapsutgiftene skyldes at fisket ikke har vært drevet så intenst de siste årene, slik at behovet for nyanskaffelser og vedlikehold har vært noe mindre enn tidligere. Men det kan også tenkes å henge sammen med de små redskapspartene de senere år og dermed redusert mulighet for å holde redskapsbestanden vedlike. Da »netto redskapspartene« i 1952 gjennomsnittlig var større enn i 1949 og 1950 kan en kanskje vente større redskapsutgifter for disse farkoster til neste år.

Når det gjelder de kombinerte garnfarkoster endret redskapsparten og redskapsutgiftene, og dermed også nettoen, seg ubetydelig fra 1951.

I tabell 6 — som gjelder snurperne — er rederiparten sammenlignet med rederiets utgifter. Tabellen omfatter dog ikke vanlig avskrivning på møter, men størrelsesfordelingen av denne verdiforringelsen er angitt ovenfor i tekstavsnittet om »Regnskapstabellenes form«.

Tabellen viser at motorsnurperne over 100 fot hadde større rederiinntekt og sesongutgifter i 1952 enn i 1951. Da inntektene er steget mer enn sesongutgiftene ble lønnsomheten for rederiene — når en altså ser bort fra årskost-

nadene — *større* enn i 1951 for disse farkoster. For de andre snurpere — dampsnurperne og de små motorsnurperne — gikk inntekten ned sammenlignet med året før. Da sesongutgiftene ikke er blitt redusert tilsvarende, ble lønnsomheten *mindre* enn i 1951 for disse farkoster. Ser en alle snurpere under ett er rederiets part av delingsfangsten gått sterkere ned enn sesongutgiftene, slik at lønnsomheten ble mindre for rederiene i 1952 enn i 1951. Sammenlignet med årene 1949 og 1950 var dog lønnsomheten i 1952 vesentlig bedre, både for damperne og motorfarkostene.

Redskapsutgiftene er de av rederiets sesongutgifter som viser mest markert stigning fra året før. Utgiftene til ekstralotter, hyrer, løninger m. v. varierer oftest i takt med bruttofangsten og er derfor til dels ikke så store som i 1951. For de andre sesongutgiftene er endringene små fra året før. Som en ser av tabellen er dampsnurpernes utgifter til drivstoff m. v. omtrent dobbelt så store som de største motorsnurpernes.

Trekker en rederiets sesongutgifter fra rederiets part av delingsfangsten, blir »overskuddet« i 1952 gjennomsnittlig om lag kr. 75 000 for dampsnurperne, om lag kr. 60 000 for motorsnurperne under 100 fot, og om lag kr. 95 000 for motorsnurperne på 100 fot og over. Dette »overskudd« skal imidlertid også dekke vintersildsesongens andel av rederiets *årskostnader*. Oppgavene på spørreskjemaet om rederiets årskostnader (som vedlikehold av farkost med utstyr og båter, rekvizita, renter, assurance, avskrivninger på farkost med utstyr og båter) og vintersildsesongens andel av disse, er blitt bearbeidet fra og med 1950. Tallene som gjengis i siste kolonne i tabell 6 viser en betydelig økning fra 1951 til 1952. Litt av økningen må dog tilskrives den omstendighet at en i 1952 har henregnet *halvdelen* av årskostnaden til vintersildsesongen i samtlige tilfeller der rederen ikke selv har fordelt årskostnadene på sesonger, mens en i 1951 i tilsvarende tilfeller henregnet en tredjedel av årskostnadene til vintersildsesongen dersom farkosten hadde vært i drift mer enn 8 måneder av året og en halvpart kun hvis

Tabell 5.

Garnfarkoster. Redskapsart og redskapsutgifter 1949—1952.

Gjennomsnitt pr. farkost.

	1949		1950		1951		1952	
	Redskaps- part	Redskaps- utgifter	Redskaps- part	Redskaps- utgifter	Redskaps- part	Redskaps- utgifter	Redskaps- part	Redskaps- utgifter
<i>Drivgarn:</i>	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Under 45,0 fot	996	1 612	1 965	1 823	3 210	2 108	3 587	3 422
45,0—54,9 fot	3 332	3 256	4 947	3 005	8 122	3 868	6 923	7 260
55,0 fot og over	9 734	5 891	8 829	6 952	15 496	8 591	16 274	8 378
Alle	7 352	4 875	7 322	5 590	13 093	7 114	8 496	7 204
<i>Settegarn:</i>								
Under 35,0 fot	2 962	1 595	1 250	1 265	1 186	100	982	500
35,0—39,9 fot	3 818	1 948	1 852	1 766	1 968	1 122	3 215	1 273
40,0—44,9 fot	4 574	2 668	3 535	2 631	3 798	1 827	5 661	2 325
45,0 fot og over	7 411	2 980	4 504	3 184	4 344	2 880	7 224	3 296
Alle	5 118	2 535	3 145	2 645	3 570	2 020	4 941	2 002
<i>Kombinert garnfiske:</i>								
Under 45,0 fot	6 293	3 905	6 666	3 391	7 380	4 084	7 940	4 112
45,0—54,9 fot	7 760	5 783	8 647	6 665	10 156	5 544	10 788	5 564
55,0 fot og over	9 459	5 221	10 437	6 882	13 680	6 042	12 515	6 991
Alle	8 226	5 001	8 926	6 271	10 520	5 394	10 578	5 558
<i>Alle garnfar- koster under ett</i>	6 990	3 918	6 452	4 975	10 396	5 556	8 403	5 922

Tabell 6. *Snurpere. Farkostens og redskapenes (rederiets) inntekter og spesielle sesongutgifter samt sesongens andel av årskostnadene 1949—1952.*

Gjennomsnitt pr. farkost.

	Rederiets part av delingsfangsten	Spesielle sesongutgifter					Sesongens andel av rederiets årskostnader ³⁾
		Drivstoff ¹⁾	Redskapsutgifter ²⁾	Ekstralotter, hyrer lønninger	Diverse	Disse utgifter i alt	
<i>1949:</i>	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Dampfarkoster	85 660	15 808	22 191	21 972	1 740	61 711	
Motorfarkoster	85 492	6 685	11 471	18 947	1 480	38 583	
Damp og motor under ett	85 516	7 988	13 059	19 395	1 519	41 961	
<i>1950:</i>							
Dampfarkoster	117 497	16 679	15 163	28 829	2 096	62 767	25 596
Motorfark. under 100,0 fot	87 867	5 595	7 822	15 927	1 726	31 070	19 593
Motorfark. 100 fot og over	111 798	9 550	11 906	26 452	1 935	49 843	36 381
Alle motorfarkoster	102 042	7 922	10 214	22 118	1 849	42 103	28 879
Damp og motor under ett	103 408	8 703	10 656	22 663	1 871	43 893	28 456
<i>1951:</i>							
Dampfarkoster	205 642	24 795	17 459	59 618	2 243	104 115	36 777
Motorfark. under 100,0 fot	105 047	6 471	8 594	20 038	1 618	36 721	23 259
Motorfark. 100,0 fot og over	157 509	12 226	13 832	38 988	2 390	67 436	46 700
Alle motorfarkoster	134 938	9 750	11 579	30 835	2 058	54 222	36 615
Damp og motor under ett.	140 955	11 030	12 079	33 285	2 074	58 468	36 628
<i>1952:</i>							
Dampfarkoster	166 992	23 643	21 936	44 539	2 090	92 208	46 800
Motorfark. under 100,0 fot	98 317	6 972	9 617	20 762	1 724	39 075	29 281
Motorfark. 100,0 fot og over	166 713	12 136	16 556	39 800	2 401	70 893	57 152
Alle motorfarkoster	126 264	9 082	12 452	28 541	2 001	52 076	40 669
Damp og motor under ett	128 342	9 825	12 936	29 357	2 005	54 123	40 982

^{1/} Brenselolje, smøreolje, kull og annet til maskinen. ²⁾ Tap, skade og vedlikehold. ³⁾ Avskr. på nøtene ikke medregnet.

driftstiden var 8 måneder eller mindre. Dette skille ble imidlertid noe vilkårlig fordi driften utenom vintersildfisket kunne være så ulik og bety ulik belastning på farkost og utstyr. Å nytte driftstiden som et skille ble kanskje noe urealistisk. For å unngå dette skille og fordi vintersildsesongen vel betyr en særlig sterk påkjenning på farkost og utstyr har en for 1952, som nevnt, konsekvent henregnet halvdelene av årskostnadene til denne sesong der rederen ikke selv har foretatt en fordeling. Da det ikke er så mange farkoster det dreier seg om antas denne endring ikke å bety så svært mye for tallenes sammenlignbarhet.

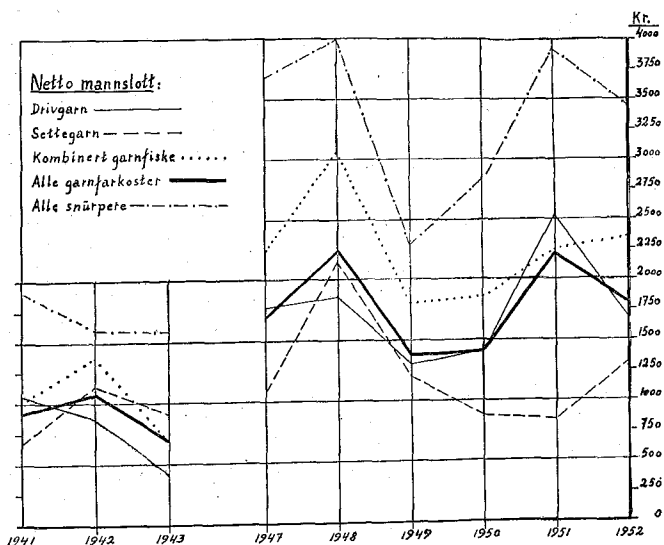
Det er i første rekke sterk økning i vedlikholdsutgiftene og i avskrivningene som bevirker økningen i årskostnadene sammenlignet med 1951.

Når det tas omsyn til årskostnadene viser det seg at lønnsomheten av snurperne var mindre i 1952 enn i 1951. Dette gjelder også de største motorsnurperne som hadde større lønnsomhet i 1952 enn i året før når det bare tas omsyn til *sesong*utgiftene. Stigningen i årskostnadene i denne gruppe var så sterk at det ble mindre igjen i 1952 enn i 1951 når årskostnadene var trukket fra. Også sammenlignet med 1950 var lønnsomheten av dampsnurperne og de små motorsnurperne (når det tas omsyn til årskostnadene) noe dårligere i 1952, mens de *store* motorsnurperes lønnsomhet var større i 1952 enn i 1950.

Tabellen viser ellers vesentlige ulikheter i inntekter og utgifter både mellom damp- og motorsnurperne og mellom de to grupper av motorsnurperne.

Sammenfatning.

Undersøkelsen omfatter i 1952 relativt flere småfarkoster enn tidligere, og undersøkelsesmaterialet er derfor i 1952 mer representativt enn i de foregående årene. For garnfarkostene er representasjonen meget god i 1952, og dette ser ut til å være tilfelle også for snurperne. Farkostene i undersøkelsen er imidlertid ennå *litt* for store sammenlignet med hele vintersildflåten.

Vintersildfisket 1941—1943 og 1947—1952
 Netto mannslott, gjennomsnitt pr. farkost

I 1952 hadde snurperne høyest netto mannslott, om lag kr. 3500 gjennomsnittlig (1951: kr. 4000). De kombinerte garnbåtene hadde høyest lotter av garnfarkostene, gjennomsnittlig om lag kr. 2300 (1951: vel kr. 2000). Driverne oppnådde gjennomsnittlig om lag kr. 1600 (1951: vel kr. 2000), og settegarnsbåtene kr. 1300 (1951: kr. 800). Lottene innen hver redskapsklasse avhenger imidlertid sterkt av farkoststørrelsen.

Inntrykket av undersøkelsen er ellers at lønnsomheten av vintersildfisket var dårligere enn i 1951 for driverne, de små settegarnsbåtene, de større kombinerte og i det store og hele også for snurperne. Både brutto fangstinntekt, delingsfangst og lotter lå for disse grupper (unntatt for de store motorsnurperne) lavere enn i 1951. Nedgangen var

sterkest for driverne og dampsnurperne. *Settegarnsbåtene* over 35 fot og *de kombinerte garnbåtene* opptil 55 fot bedret derimot sin lønnsomhet fra året før. For settegarnsbåtene er lønnsomheten fremdeles lav, for båtene under 35 fot er resultatet til og med det dårligste de har oppnådd så lenge denne undersøkelsen har pågått.

Drivgarnsfiskets lønnsomhet var i 1952 bedre enn i 1949 og 1950, men kommer ikke opp mot 1948. Det samme gjelder det kombinerte garnfiske og også settegarnfisket med større farkoster.

For *lottfiskerne* på snurperne var utbyttet av vintersildfisket bedre i 1952 enn i 1950 og 1949, men ikke så godt som i 1948. For *rederiene* gikk dog både 1950 og 1951 foran 1952 når det gjelder dampernes og de små motorsnurpernes lønnsomhet.

Alt i alt er det hovedinntrykk en får av undersøkelsen at vintersildfiskets lønnsomhet i 1952 var litt dårligere enn i 1951, bedre enn i 1950 og 1949, men ikke så godt som i 1948.

Muligheten av å trekke sikre konklusjoner av undersøkelsesmaterialet avhenger av at dette er fyldig og jevnt. Det er meget gledelig å legge merke til at fiskerne i de siste årene har vist en sterk og lovende interesse for denne undersøkelsen som kun kan drives med fiskernes interesserte tilslutning. En kunne imidlertid ennå ønske å få med noen flere *små* farkoster. Oppnår en det, skulle en få frem en enda mer utsagnskraftig driftsøkonomisk statistikk for vintersildfisket.